

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

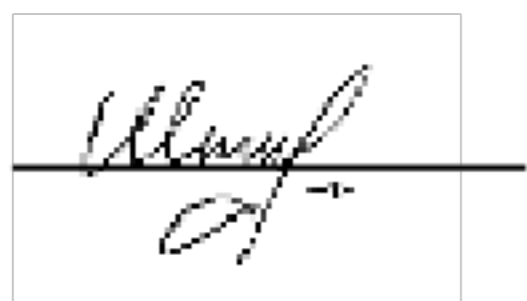
освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Штулер І.Ю
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1
від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Сугак Т.М. ____
(прізвище, ініціали)

Розробник: Романишин Володимир Орестович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: вибіркова.

Передумови вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін як «Фінансовий ринок», «Фінансовий менеджмент», «Кредитний менеджмент», «Фінансовий аналіз» та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» є система фінансово-економічних відносин, які виникають в процесі руху фінансових ресурсів між державою, юридичними і фізичними особами, що опосередковується спеціалізованими фінансовими установами.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин, 4 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Ринок фінансових послуг» є формування знань з теоретичних та практичних аспектів управління фінансами за допомогою послуг фінансових посередників, функціонування ринку фінансових послуг та аналізу цих послуг.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» є: формування комплексного розуміння взаємозв'язків суб'єктів фінансових відносин на ринку фінансових послуг; вивчення підходів до визначення потреб споживачів у фінансових послугах та можливостях задоволення цих потреб різними фінансовими установами; характеристика позиціонування фінансових послуг різних фінансових установ на фінансовому ринку в цілому і на окремих його сегментах; формування навичок порівняльного аналізу фінансових послуг та визначення конкурентних переваг та недоліків окремих видів послуг; висвітлення основних напрямків державної політики в галузі регулювання фінансових відносин, які виникають на ринку фінансових послуг.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Ринок фінансових послуг» забезпечує набуття здобувачами освіти таких **компетентностей:**

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові)компетенції:

- СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	інд.	с.р		л	сем.	пз	інд.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Сутність ринку фінансових послуг і фінансового посередництва												
Тема 1. Поняття фінансових послуг та ринку фінансових послуг	12	1	1	-	-	10	11	1	-	-	-	10
Тема 2. Поняття фінансового посередництва, його класифікація	12	1	1	-	-	10	11	-	1	-	-	10
Тема 3. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	9	2	2	-	-	5	12	1	1	-	-	10
Тема 4. Інституційна структура ринку фінансових послуг	9	2	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Тема 5. Сегментарна структура ринку фінансових послуг	9	2	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 6. Інфраструктура ринку фінансових послуг	9	2	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	-	40	65	3	2	-	-	60
Змістовний модуль 2												
Фінансові послуги на ринку грошей і кредитному ринку												
Тема 7. Фінансові послуги на ринку грошей	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 8. Фінансові послуги на валютному ринку	12	2	2	-	-	8	11	1	-	-	-	10
Тема 9. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 10. Фінансові послуги на фондовому ринку	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 11. Фінансові послуги з управління ризиком	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	-	40	55	3	2	-	-	50
Разом годин	120	20	20	-	-	80	120	6	4	-	-	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

СУТНІСТЬ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ І ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ТА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: предмет дисципліни «Ринок фінансових послуг». Передумови виникнення фінансового посередництва та ринку фінансових послуг. Рух фінансових потоків в економіці. Первинні суб'єкти фінансового ринку (домогосподарства, підприємства, держава та органи місцевого самоврядування). Попит і пропозиція фінансових ресурсів. Фінансові активи та фінансові зобов'язання. Основні різновиди взаємовідносин між первинними суб'єктами фінансового ринку щодо руху фінансових активів та виникнення фінансових зобов'язань. Основні проблеми функціонування фінансових ринків за відсутності фінансових посередників. Роль та функції ринку фінансових послуг. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці. Макро- та мікроекономічний ефект від функціонування ринку фінансових послуг. Особливості

реалізації розподільчої функції фінансів у системі економічних відносин на ринку фінансових послуг. Перерозподіл фінансових фондів. Забезпечення та прискорення руху фінансових потоків в економіці. Перетворення заощаджень в інвестиції. Зниження ризиків по операціям з фінансовими активами. Зменшення витрат на забезпечення руху фінансових потоків в економіці. Особливості реалізації контрольної функції фінансів у системі економічних відносин на ринку фінансових послуг. Прямий та опосередкований контроль за фінансовими операціями. Делегування функцій державного фінансового контролю фінансовим посередникам. Валютний контроль. Фінансовий моніторинг.

ТЕМА 2. ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА, ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: поняття фінансового посередництва. Спрощене поняття фінансового посередництва. Комплексне поняття фінансового посередництва. Виникнення та розвиток фінансового посередництва. Класифікація послуг фінансових посередників. Транзакційні (трансляційні) послуги та їх характеристика. Функції та зобов'язання фінансового посередника при наданні транзакційних послуг. Трансформаційні послуги фінансових посередників та їх характеристика. Функції та зобов'язання фінансового посередника при наданні трансформаційних послуг. Порівняльна характеристика транзакційних та трансформаційних послуг. Фінансові послуги з управління ризиком. Види ризиків по операціям з фінансовими активами. Переїняття ризиків по фінансових операціях. Функції та зобов'язання фінансового посередника при наданні послуг з управління ризиком. Порівняльна характеристика страхових послуг та послуг з хеджування ризиків. Додаткові послуги. Види додаткових послуг та їх зв'язок з основними фінансовими послугами. Функції та зобов'язання фінансового посередника при наданні додаткових послуг. Особливості регулювання надання додаткових послуг. Склад суб'єктів ринку фінансових послуг. Класифікація суб'єктів ринку фінансових послуг: за формою (фізичні особи, підприємства, держава); за функціями (емітенти, інвестори, фінансові установи, інститути інфраструктури ринку фінансових послуг). Споживачі та оференти фінансових послуг. Класифікаційні ознаки суб'єктів ринку фінансових послуг та їх застосування для визначення умов їх діяльності на ринку. Система взаємодії суб'єктів ринку фінансових послуг.

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА САМОРЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: основні завдання державного регулювання ринку фінансових послуг. Поняття ліквідності ринку та платоспроможності фінансових посередників. Захист прав споживачів фінансових послуг. Органи державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні. Національний банк України. Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Регулювання діяльності окремих видів фінансових інститутів. Нормативи здійснення операцій комерційними банками. Регулювання діяльності кредитних спілок. Нормативи посередницької діяльності довірчих товариств. Регулювання операцій інвестиційних фондів. Регулювання операцій пенсійних фондів. Державне регулювання послуг страхових компаній. Державне регулювання діяльності торговців цінними паперами. Державне регулювання діяльності фінансових компаній-кредитних установ та фінансових компаній-управителів ФОН та ФФБ. Державне регулювання ломбардів. Державне регулювання лізингових компаній. Державне регулювання діяльності суб'єктів інфраструктури фінансового ринку. Вимоги щодо діяльності організаційно оформлених ринків (бірж, торговельно-інформаційних систем). Вимоги до суб'єктів депозитарної системи.

Організація фінансового моніторингу на ринку фінансових послуг. Поняття фінансового моніторингу. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами Саморегульвні організації фінансових посередників. Вимоги до саморегульвних організацій та делегування їм функцій регулювання професійної діяльності на фінансовому ринку.

ТЕМА 4. ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: поняття інституційної структури ринку фінансових послуг та основи її побудови. Історичні, економічні та правові фактори формування інституційної структури ринку фінансових послуг. Системоутворюючі фінансові послуги. Банківська система. Універсальні банки. Фактори обмеження обсягів операцій універсальних банків на ринку фінансових послуг. Спеціалізовані банки. Причини та напрямки спеціалізації банківських установ. Небанківські фінансові установи. Кредитні спілки. Факторингові компанії. Лізингові компанії. Ломбарди. Фінансові компанії. Компанії з управління активами. Інвестиційні трасти. Інвестиційні фонди. Пенсійні фонди. Страхові компанії. Інші види небанківських фінансових інститутів. Інститути інфраструктури ринку фінансових послуг. Специфічні фінансові послуги суб'єктів інфраструктури ринку фінансових послуг. Фінансові послуги депозитарних установ. Фінансові послуги організаторів торгівлі (бірж та торговельно-інформаційних систем). Значення та цілі інституційного структурування ринку фінансових послуг. Інституційне структурування ринку фінансових послуг як основа регулювання діяльності надавачів фінансових послуг. Принципи обмеження поєднання діяльності з надання різних фінансових послуг.

ТЕМА 5. СЕГМЕНТАРНА СТРУКТУРА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: сегментарна структура ринку фінансових послуг. Сек'юритизовані та несек'юритизовані фінансові послуги. Фінансові послуги на ринку грошей. Суб'єкти ринку грошей. Інструменти ринку грошей. Функції ринку грошей. Потреби споживачів послуг на ринку грошей. Фінансові послуги на валютному ринку. Суб'єкти валютного ринку. Поняття валюти. Функції валютного ринку. Потреби споживачів послуг на валютному ринку. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу. Суб'єкти ринку позичкового капіталу. Інструменти ринку позичкового капіталу. Роль ринку позичкового капіталу в процесі трансформації накопичень в інвестиційні ресурси. Потреби споживачів послуг на ринку середньо та довгострокових кредитів. Фінансові послуги на фондовому ринку. Суб'єкти фондового ринку. Інструменти фондового ринку. Значення фондового ринку в процесі накопичення капіталу. Потреби споживачів послуг на фондовому ринку. Фінансові послуги з управління ризиком. Суб'єкти ринку послуг з перейняття ризику. Ринок страхових послуг. Інструменти ринку страхових послуг. Місце та роль страхового ринку в процесі руху фінансових фондів. Ринок послуг з хеджування ризику. Інструменти ринку послуг з хеджування ризику. Місце та роль ринку послуг з хеджування ризику в процесі руху фінансових фондів та в структурі грошового, валютного, кредитного та фондового ринків. Додаткові фінансові послуги. Інформаційно-аналітичне та консультативне забезпечення суб'єктів ринку фінансових послуг. Вплив інформації на рух фінансових активів на грошовому, валютному, кредитному та фондовому ринках. Значення та цілі сегментарного структурування ринку фінансових послуг. Сегментарне структурування ринку фінансових послуг як основа здійснення регуляторного впливу, спрямованого на задоволення потреб споживачів фінансових послуг.

ТЕМА 6. ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: система інфраструктури ринку фінансових послуг. Поняття інфраструктурної послуги. Принципи обмеження поєднання діяльності з надання інфраструктурних та фінансових послуг. Організаційно оформлені ринки (біржі, торговельно-інформаційні системи). Інфраструктурні послуги організаторів торгівлі. Організація укладання та виконання угод з фінансовими активами. Вплив інфраструктурних послуг організаторів торгівлі на ефективність окремих фінансових послуг. Депозитарна система. Депозитарні установи (депозитарії, розрахунково-клірингові установи, зберігачі, реєстратори, трансфер-агенти). Поняття кастодіальної діяльності. Інфраструктурні послуги депозитарних установ. Вплив інфраструктурних послуг депозитарних установ на ефективність окремих фінансових послуг. Чинники вибору споживачами послуг різних депозитарних установ. Інформаційно-аналітичні та рейтингові системи. Види інформаційного забезпечення суб'єктів ринку фінансових послуг. Бюро кредитних історій. Кредитні рейтинги. Інвестиційне консультування. Інформаційні системи на ринку цінних

паперів. Системи рейтингової оцінки фінансових установ. Функції та взаємозв'язок окремих елементів інфраструктури фінансового ринку.

Змістовий модуль 2.

ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ НА РИНКУ ГРОШЕЙ І КРЕДИТНОМУ РИНКУ

ТЕМА 7. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ НА РИНКУ ГРОШЕЙ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: структура грошового ринку. Паралельні ринки. Дисконтний ринок. Обслуговування розрахункових операцій фінансовими посередниками. Розрахунки платіжними інструментами. Види рахунків. Форми розрахунків. Платіжні системи. Платіжні картки. Поміщення капіталу в фінансово-кредитних установах. Депозитні послуги. Ощадні послуги. Особливості депозитних послуг кредитних спілок. Послуги інвестиційних фондів грошового ринку. Послуги зі страхування життя як спосіб вкладання капіталу. Послуги недержавних пенсійних фондів. Короткострокове кредитування. Види короткострокового кредитування. Міжбанківське та міжфірмове кредитування. Операції з інструментами грошового ринку. Сек'юритизація фінансових послуг на грошовому ринку. Операції з комерційними векселями. Операції з банківськими металами. Державні фінансові інститути на грошовому ринку. Державні фінансово-кредитні установи. Операції з державними платіжними інструментами. Операції та ціноутворення на дисконтному ринку. Послуги з вторинного обігу несек'юритизованих фінансових активів. Факторинг. Вторинний ринок грошових цінних паперів та платіжних інструментів.

ТЕМА 8. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ НА ВАЛЮТНОМУ РИНКУ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: валютні цінності. Визначення вартості валютних цінностей. Платіжні засоби. Платіжні інструменти деноміновані в іноземній валюті. Валютний ризик. Види валютного ризику. Конверсійні операції на валютному ринку. Ринок операцій СПОТ. Операції на форвардному ринку. Валютні ф'ючерси. Валютні опціони. Операції СВОП. Валютний арбітраж. Міжнародні розрахунки. Основні форми міжнародних розрахунків. Грошові перекази. Інкасо. Акредитивні розрахунки. Розрахунки за допомогою блок-рахунків. Валютні клірингові розрахунки. Особливості послуг з обслуговування розрахунків у валюті.

ТЕМА 9. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ НА РИНКУ ПОЗИЧКОВОГО КАПІТАЛУ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: структура ринку позичкового капіталу. Критерії моделювання ринкової пропозиції на ринку середньо та довгострокових кредитів. Банківський кредит. Види банківських кредитів. Кредитні послуги небанківських кредитних установ. Послуги кредитних спілок, ломбардів, форфейтингових, лізингових, іпотечних компаній та інших небанківських кредитних установ. Критерії економічної оцінки послуг небанківських кредитних установ.

ТЕМА 10. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: структура ринку послуг на фондовому ринку. Фінансування операцій з емісії цінних паперів. Види обслуговування емісійних операцій на фондовому ринку. Андеррайтинг. Емісійна діяльність держави на фондовому ринку. Обслуговування випуску та обігу облігацій державних позик та бюджетна політика держави. Посередницькі послуги при вкладанні капіталу в цінні папери. Брокерські послуги торговців цінними паперами. Строкові операції з цінними паперами. Управління інвестиціями в цінні папери. Управління цінними паперами. Довірче управління фінансовими активами. Схеми колективного інвестування: інвестиційні та пенсійні фонди. Управління активами інвестиційних та пенсійних фондів. Фінансові послуги депозитарних установ. Випуск та обіг депозитарних розписок. Посередництво при кредитуванні цінними паперами. Фінансові послуги організаторів торгівлі на фондовому ринку. Ф'ючерсні та опціонні біржі.

ТЕМА 11. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ З УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: управління ризиком як вид фінансової послуги. Види ризику по фінансових операціях. Страхування та хеджування ризику. Переїняття ризику страховими компаніями. Види страхування. Перестраховування. Посередницькі операції на страховому ринку. Страхові брокери. Переїняття ризиків кредитними інститутами. Авальний і акцептний кредит. Переїняття ризиків при гарантуванні зобов'язань. Банківські та небанківські фінансові гарантії. Строкові фінансові інструменти як засоби управління ризиком.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття фінансових послуг та ринку фінансових послуг	1	1
2	Поняття фінансового посередництва, його класифікація	1	-
3	Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	2	1
4	Інституційна структура ринку фінансових послуг	2	1
5	Сегментарна структура ринку фінансових послуг	2	-
6	Інфраструктура ринку фінансових послуг	2	-
7	Фінансові послуги на ринку грошей	2	1
8	Фінансові послуги на валютному ринку	2	1
9	Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу	2	1
10	Фінансові послуги на фондовому ринку	2	-
11	Фінансові послуги з управління ризиком	2	-
Усього годин		20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття фінансових послуг та ринку фінансових послуг	1	-
2	Поняття фінансового посередництва, його класифікація	1	1
3	Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	2	1
4	Інституційна структура ринку фінансових послуг	2	-
5	Сегментарна структура ринку фінансових послуг	2	-
6	Інфраструктура ринку фінансових послуг	2	-
7	Фінансові послуги на ринку грошей	2	1
8	Фінансові послуги на валютному ринку	2	-
9	Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу	2	1
10	Фінансові послуги на фондовому ринку	2	-
11	Фінансові послуги з управління ризиком	2	-
Усього годин		20	4

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття фінансових послуг та ринку фінансових послуг	10	10
2	Поняття фінансового посередництва, його класифікація	10	10
3	Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	5	10
4	Інституційна структура ринку фінансових послуг	5	10
5	Сегментарна структура ринку фінансових послуг	5	10
6	Інфраструктура ринку фінансових послуг	5	10
7	Фінансові послуги на ринку грошей	8	10
8	Фінансові послуги на валютному ринку	8	10
9	Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу	8	10
10	Фінансові послуги на фондовому ринку	8	10
11	Фінансові послуги з управління ризиком	8	10
Усього годин		80	110

11. Завдання для самостійної роботи

1. Становлення ринку фінансових послуг в Україні.
2. Право на здійснення операцій та законодавче регулювання договорів з надання фінансових послуг.
3. Обмеження щодо поєднання надання фінансових послуг.
4. Порядок укладання угоди про фінансові послуги.
5. Передумови виникнення ринку фінансових послуг. Попит і пропозиція фінансових фондів.
6. Роль та функції ринку фінансових послуг.
7. Особливості фінансових послуг.
8. Вартість фінансових послуг та фактори, що на неї впливають.
9. Фінансові послуги як товари фінансового ринку.
10. Вплив мережі Інтернет на процеси інтернаціоналізації та глобалізації фінансових ринків.
11. Організаційні правила та умови початку діяльності фінансових установ.
12. Облік та звітність фінансових установ.
13. Порядок ліквідації фінансових установ.
14. Класифікація суб'єктів ринку фінансових послуг.
15. Взаємозв'язок систем класифікації суб'єктів ринку фінансових послуг.
16. Поняття фінансового посередництва.
17. Функції фінансових посередників.
18. Фінансове посередництво в системі інформаційного забезпечення інвесторів.
19. Структура та ознаки фінансового посередництва.
20. Вплив інвестиційних мотивів населення на інституційну спеціалізацію фінансових посередників.
21. Цілісний механізм фінансового посередництва в ринковій економіці.
22. Конкуренція у сфері фінансового посередництва.
23. Інституційна структура ринку фінансових послуг.
24. Виникнення та еволюція інституту посередництва.

25. Банківська система України та її роль у розвитку економіки на сучасному етапі.
26. Банки, як установи, що надають фінансові послуги.
27. Етапи становлення ринку банківських послуг.
28. Основні види небанківських фінансових інституцій.
29. Розвиток небанківських фінансових посередників в Україні.
30. Правові засади функціонування фінансових посередників в Україні та контролю за їх діяльністю.
31. Функції та взаємозв'язок окремих елементів інфраструктури фінансового ринку.
32. Вплив реєстраторської діяльності на ринок фінансових послуг.
33. Вплив депозитарної діяльності на ринок фінансових послуг.
34. Значення розрахунково-клірингової діяльності для розвитку ринку фінансових послуг.
35. Вплив діяльності інформаційно-аналітичних систем на ринок фінансових послуг.
36. Розвиток депозитарної діяльності в Україні.
37. Реєстраторська діяльність в Україні.
38. Розвиток біржового сегменту ринку цінних паперів в Україні.
39. ПФТС та її роль у розвитку фондового ринку в Україні.
40. Фондові індекси і рейтинги, особливості їх визначення і значення.
41. Фондові індекси в Україні.
42. Розвиток ринку рейтингових послуг в Україні.
43. Кредитні бюро: сутність, значення та розвиток в Україні.
44. Скорингові системи та їх застосування банками та іншими кредитними установами.
45. Коллекторські послуги: сутність та розвиток в Україні.
46. Види і роль послуг на ринку позичкового капіталу.
47. Функції послуг на валютному ринку.
48. Значення фінансових послуг на фондовому ринку.
49. Місце та роль ринку послуг з управління ризиками в процесі руху фінансових активів.
50. Організація і особливості функціонування депозитного ринку.
51. Зарубіжний досвід організації депозитного ринку.
52. Сучасний стан депозитного ринку в Україні.
53. Мультивалютні депозити: сутність, особливості, розвиток в Україні.
54. Приватний банкінг: сутність, особливості, розвиток в Україні.
55. Короткострокове фінансування через фінансових посередників.
56. Операції з інструментами грошового ринку.
57. Послуги з відкриття та обслуговування рахунків в Україні.
58. Платіжні системи та переказ грошей в Україні.
59. Порядок емісії платіжних карток та здійснення операцій з їх застосуванням.
60. Міжнародні та національні системи переказу грошей: види, переваги і недоліки, основні тенденції розвитку.
61. Національна система масових електронних платежів: сутність та основи функціонування, основні тенденції розвитку.
62. Послуги з переказу іноземної валюти за межі України.
63. Послуги з переказу іноземної валюти за дорученням та на користь фізичних осіб.
64. Міжбанківський переказ грошей в Україні.
65. Система електронних платежів НБУ: сутність, основи функціонування та значення.
66. Міжбанківські розрахунки в Україні.
67. Розрахунки юридичних і фізичних осіб.
68. Фінансові послуги як складовий елемент інкасової форми розрахунку.
69. Фінансові послуги як складовий елемент акредитивної форми розрахунку.
70. Фінансові послуги як складовий елемент розрахунків за допомогою блокованих рахунків.
71. Роль казначейських векселів та інших видів короткострокових урядових цінних паперів.
72. Управління грошовим обігом як мета операцій на відкритому ринку, поставлена перед центральним банком.
73. Управління державним боргом як мета операцій на відкритому ринку.

74. Взаємодія і взаємозв'язок грошово-кредитної та фінансової політики, значення її для грошового ринку.
75. Банківські кредитні послуги.
76. Аналіз розвитку банківських кредитних послуг в Україні.
77. Банківський кредит (реферати за окремими видами банківського кредиту).
78. Кредитні брокери та їх роль на кредитному ринку. Розвиток кредитного брокериджу в Україні.
79. Іпотека та іпотечне кредитування.
80. Розвиток іпотечного кредитування в Україні.
81. Аналіз іпотечних програм банків України.
82. Розвиток споживчого кредитування в Україні.
83. Призначення та можливості комерційного, споживчого, державного, банківського, міжнародного кредиту.
84. Характеристика строкового, онкольного, контокорентного, іпотечного, ломбардного, фірмового, вексельного кредиту, факторингу та овердрафту.
85. Методи і принципи фінансування та кредитування капітальних вкладень комерційними банками.
86. Селенг. Особливості селенгової діяльності.
87. Здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземній валюті.
88. Розвиток ринку факторингових послуг в Україні.
89. Розвиток ринку ломбардних послуг в Україні.
90. Розвиток ринку послуг кредитних спілок в Україні.
91. Послуги «купівлі в групах» - сутність, принципи та розвиток в Україні.
92. Розвиток ринку лізингових послуг в Україні.
93. Каси взаємодопомоги та інші нетрадиційні способи взаємного кредитування, їх розвиток в Україні.
94. Організація та здійснення валюто обмінних операцій в Україні.
95. Методика встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та курсу банківських металів.
96. Продаж НБУ готівкової іноземної валюти.
97. Операції на міжбанківському валютному ринку.
98. Операції на біржовому валютному ринку.
99. Ринок Forex – сутність, основи функціонування, послуги, що на ньому надаються.
100. Міжнародні розрахунки.
101. Види обслуговування емісійних операцій на фондовому ринку.
102. Емісійна діяльність держави на фондовому ринку.
103. Посередницькі послуги при вкладанні капіталу в цінні папери.
104. Біржові операції з цінними паперами.
105. Випуск облігацій державних позик та бюджетна політика держави.
106. Випуск та обіг депозитарних розписок.
107. Аналіз первинного ринку акцій в Україні та фінансових послуг на ньому.
108. Аналіз первинного ринку облігацій в Україні та фінансових послуг на ньому.
109. Послуги з IPO. Досвід українських компаній із здійснення IPO.
110. Особливості емісії сертифікатів фонду операцій з нерухомістю.
111. Особливості випуску звичайних іпотечних облігацій.
112. Аналіз сучасного стану ринку посередницьких послуг на ринку цінних паперів в Україні.
113. Розвиток ІСІ в Україні.
114. Порядок визначення вартості чистих активів ІСІ.
115. Розвиток недержавного пенсійного забезпечення в Україні.
116. Розвиток трастових послуг в Україні.
117. Переїняття ризику страховими компаніями.
118. Хеджування ризиків за допомогою послуг фінансових посередників.
119. Переїняття валютного ризику фінансовими посередниками.

120. Авальний і акцептний кредит як інструмент управління ризиком.
121. Форфетування як інструмент управління ризиком.
122. Переїняття ризиків при гарантуванні кредитів фінансовими посередниками.
123. Переїняття інвестиційного ризику фінансовими посередниками.
124. Гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.
125. Основні завдання державного регулювання ринку фінансових послуг.
126. Органи державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні.
127. Механізм державного регулювання ринку фінансових послуг.
128. Ліцензування діяльності фінансових установ.
129. Завдання та функції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України.
130. Повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України.
131. Структура центрального апарату Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України.
132. Саморегульвні організації фінансових посередників.
133. Захист прав споживачів фінансових послуг.
134. Взаємодія органів державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні.
135. Регулювання діяльності фінансових посередників (реферати за окремими видами фінансових посередників).
136. Державне регулювання діяльності організаторів торгівлі на фінансовому ринку.
137. Державне регулювання діяльності учасників Національної Депозитарної системи (есе за окремими видами учасників).
138. Здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційованого заліку)

1. Передумови виникнення ринку фінансових послуг. Рух фінансових потоків в економіці.
2. Фінансовий ринок як сфера надання фінансових послуг
3. Фінансові послуги в системі ринкових відносин
4. Склад суб'єктів ринку фінансових послуг.
5. Класифікація суб'єктів ринку фінансових послуг
6. Система взаємодії суб'єктів ринку фінансових послуг.
7. Поняття фінансового посередництва.
8. Функції фінансових посередників.
9. Класифікація фінансових посередників.
10. Поняття інституційної структури ринку фінансових послуг та основи її побудови.
11. Банківська система. Спеціалізовані банки. Універсальні банки.
12. Небанківські фінансові установи.
13. Значення та цілі інституційного структурування ринку фінансових послуг.
14. Сегментарна структура ринку фінансових послуг.
15. Фінансові послуги на грошовому ринку.
16. Фінансові послуги на валютному ринку.
17. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.
18. Фінансові послуги на фондовому ринку.
19. Фінансові послуги з переїняття ризиків.
20. Обслуговування розрахункових операцій фінансовими посередниками.
21. Депозитні послуги. Послуги інвестиційних фондів грошового ринку. Ощадні операції.
22. Гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.
23. Короткострокове кредитування. Види короткострокового кредитування. Міжбанківське та міжфірмове кредитування.
24. Операції з інструментами грошового ринку.
25. Приватний банкінг: сутність, особливості, розвиток в Україні.

26. Міжнародні та національні системи переказу грошей: види, переваги і недоліки, основні тенденції розвитку.
27. Національна система масових електронних платежів: сутність та основи функціонування, основні тенденції розвитку.
28. Операції з банківськими металами.
29. Державні фінансові інститути на грошовому ринку.
30. Конверсійні операції на валютному ринку.
31. Ринок операцій СПОТ.
32. Операції на форвардному ринку.
33. Валютні ф'ючерси.
34. Валютні опціони.
35. Операції СВОП.
36. Валютний арбітраж.
37. Організація та здійснення валюто обмінних операцій в Україні.
38. Ринок Forex – сутність, основи функціонування, послуги, що на ньому надаються.
39. Міжнародні розрахунки.
40. Кредитні послуги небанківських кредитних установ.
41. Операції з емісії цінних паперів. Види обслуговування емісійних операцій на фондовому ринку. Андеррайтинг.
42. Послуги з IPO. Досвід українських компаній із здійснення IPO.
43. Емісійна діяльність держави на фондовому ринку.
44. Брокерські послуги торговців цінними паперами.
45. Строкові операції з цінними паперами.
46. Ф'ючерсні та опціонні біржі.
47. Управління інвестиціями в цінні папери.
48. Довірче управління фінансовими активами.
49. Схеми колективного інвестування: інвестиційні та пенсійні фонди.
50. Управління активами інвестиційних та пенсійних фондів.
51. Фінансові послуги депозитарних установ.
52. Випуск та обіг депозитарних розписок.
53. Перейняття ризику страховими компаніями.
54. Перейняття ризиків кредитними інститутами. Авальний і акцептний кредит.
55. Перейняття ризиків при гарантуванні зобов'язань. Державні гарантії кредитів. Банківські та небанківські гарантії.
56. Строкові фінансові інструменти як засоби управління ризиком.
57. Система інфраструктури ринку фінансових послуг.
58. Організаційно оформлені ринки (біржі, торгівельно-інформаційні системи).
59. Національна депозитарна система.
60. Розрахунково-клірингові установи.
61. Інформаційно-аналітичні та рейтингові системи.
62. Функції та взаємозв'язок окремих елементів інфраструктури фінансового ринку.
63. Фондові біржі : класифікація, роль і організаційна структура
64. Завдання і функції фондової біржі на ринку цінних паперів. Членство на біржі
65. Лістинг цінних паперів, що обертаються на фондовій біржі
66. Котирування цінних паперів на фондовому ринку
67. Позабіржовий обіг цінних паперів. Класифікація систем позабіржової торгівлі цінними паперами
68. Брокерське обслуговування клієнтів. Види біржових доручень
69. Фондові індекси: види і методи розрахунку
70. Фондові індекси в Україні. Методики розрахунку фондових індексів
71. Рейтинги на фондовому ринку
72. Рейтинги на фондовому ринку України
73. Основні завдання державного регулювання ринку фінансових послуг.
74. Поняття ліквідності ринку та платоспроможності фінансових посередників.

75. Захист прав споживачів фінансових послуг.
76. Органи державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні.
77. Регулювання діяльності окремих видів фінансових інститутів.
78. Нормативи здійснення операцій комерційними банками.
79. Регулювання діяльності кредитних спілок.
80. Нормативи посередницької діяльності довірчих товариств.
81. Регулювання операцій інвестиційних фондів.
82. Регулювання операцій пенсійних фондів.
83. Державне регулювання послуг страхових компаній.
84. Державне регулювання діяльності торговців цінними паперами.
85. Державне регулювання діяльності суб'єктів інфраструктури фінансового ринку.
86. Вимоги щодо діяльності організаційно оформлених ринків (бірж, торгівельно-інформаційних систем).
87. Вимоги до суб'єктів депозитарної системи.
88. Організація фінансового моніторингу на ринку фінансових послуг.
89. Здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами
90. Саморегулювні організації фінансових посередників.

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Ринок фінансових послуг» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, фронтального опитування, доповідей, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних завдань тощо.*

- для модульного контролю у вигляді: *письмової відповіді (теоретичні питання, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

- для підсумкового контролю у вигляді *екзамену у формі письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.

- підсумковий контроль передбачає проведення екзамену або заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» є підсумковий контроль – диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-40

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		

64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Самостійна робота			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		T11		
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10					Модульний контроль 2 - 10								

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Ринок фінансових послуг» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Онищенко В. О., Завора Т. М. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник. – 2017. – 409 с.
2. Крегул Ю. І. Захист прав споживачів фінансових послуг: монографія / Ю. І. Крегул, О. Ю. Радченко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 264 с.
3. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: Підручник / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 320 с.
4. Романишин, В. О., Романишин, В. О., Уманців, Г. В., Уманців, Г. В., & Сясько, І. В. (2018). Активізація кредитування суб'єктів малого та середнього підприємництва в Україні.
5. Романишин, В. О., & Бернацька, А. О. (2020). Фінансова стратегія та її роль у забезпеченні стійкого розвитку підприємства. Інвестиції: практика та досвід, (2), 54-62.

Нормативна

6. Господарський кодекс України [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Податковий кодекс України [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

8. Онищенко В. О., Завора Т. М. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник. – 2017. – 409 с.

Допоміжна

9. Коваленко В.В. Кредитний ринок України: сучасні проблеми та перспективи розвитку / В. В. Коваленко, Д. Ю. Ткаченко, О. В. Шевченко // Науковий погляд: економіка та управління. 2018. № 3 (61). С. 90-96. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2018-3-61-13>.

10. Кругул Ю. І. Захист прав споживачів фінансових послуг: монографія / Ю. І. Кругул, О. Ю. Радченко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 264 с.

11. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: Підручник / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 320 с.

12. Організація та управління системою економічної безпеки підприємства: навчально-методичний посібник [З. Б. Живко, О.В. Черевко, Н.В. Зачосова, М. О. Живко, О.Б. Баворовська, В.О. Занора]; за ред. З.Б. Живко. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 120 с.

13. Штулер І.Ю., Болдуєва О.В., Богма О.С. Генезис економічної безпеки країни як категорії // Актуальні проблеми економіки. – 2019. - №1. - С.4-11.

14. Штулер І.Ю., Костинець Ю.В. Моделювання державної заборгованості на основі багатофакторних лінійних залежностей/ І.Ю.Штулер, Ю.В. Костинець // Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку : збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія «Економіка». Т. XVIII. Вип. 303. - Маріуполь : ДонДУУ, 2017. - С. 154 -160.

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua

Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua

Національний банк України www.bank.gov.ua

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua

Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ» www.ukrdzi.com

Національні науково-дослідні інститути та центри

Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua

Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.ucerps.org

Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua

База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbu.gov.ua

Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаніка www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org

Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org

Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org

Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org

Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи статистики

Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua

U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov

Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov

U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov

U.S. Department of Commerce www.doc.gov

National Bureau of Economic Research www.nber.org

Investment Company Institute www.ici.org

Joint Economic Committee www.house.gov

Statistics Canada www.statcan.ca

U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk

Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp

German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de

German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de

German Federal Economics Office www.bawi.de